

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 32P/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322201331
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2022:2322201331.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. D., narodená XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny T. F., toho času v starostlivosti Centra pre deti a rodiny F., R. XXX, F., dieťa rodičov: matka - W. H., narodená, XX.XX.XXXX, trvale bytom B. F., toho času na ubytovni P. C. XX/XX, D. a otec - N. D., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom I. T., toho času na ubytovni P. C. XX/XX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T. F. na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje nad maloletou ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny F., R. XXX, F..

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej sumou 30% zo sumy životného minima, na neplnoleté nezaopatrené dieťa, počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny F..

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej sumou 30% zo sumy životného minima, na neplnoleté nezaopatrené dieťa, počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny F..

IV. Právoplatnosťou tohto rozhodnutia sa zrušuje uznesenie Okresného súdu Galanta, číslo konania XXP/XX/XXXX-X zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie o dočasnom zverení maloletej do starostlivosti Centra pre deti a rodiny F., R. XXX, F..

V. Účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 05.04.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny T. F. navrhol zverenie maloletej do ústavnej starostlivosti. Maloletá sa narodila vo Fakultnej nemocnici T. predčasne, v 31. týždni ako piate dieťa v poradí z nesledovanej gravidity matky. Otcovstvo k maloletej nebolo určené ani jednou z domniek určených určeniu otcovstva. Narodenie maloletej oznámila úradu Fakultná nemocnica T. dňa 05.01.2022 a žiadala o prešetrenie pomerov na strane matky maloletej, ktorá pri príjme nemala pri sebe tehotenský preukaz ani preukaz poistenca, nevedela, kedy má stanovený termín pôrodu a vyjadrila sa, že nemá zabezpečenú výbavu pre maloletú. Matka deklarovala, že nemá vytvorené podmienky pre dieťa a súhlasila s jeho umiestnením do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Maloletá bola z uvedených dôvodov dňa 02.02.2022 orgánom SPODaSK umiestnená na základe uznesenia Okresného súdu Galanta o nariadení neodkladného opatrenia č. k. XXP/XX/XXXX-X zo dňa XX.XX.XXXX, právoplatného dňa XX.XX.XXXX do Centra pre deti a rodiny F.. Dňa 04.04.2022

obdržal úrad oznámenie z Centra pre deti a rodiny F., že matka maloletej a taktiež nikto z príbuzných o maloleťu neprejavil záujem od jeho umiestnenia do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Orgán SPODaSK sa pokúšal od umiestnenia dieťaťa matku opakovane telefonicky kontaktovať za účelom zistenia aktuálnych informácií o nej, no bezúspešne. Úrad dňa 05.04.2022 zaslal na Okresný súd Galanta návrh na vyslovenie osvojitelnosti maloletej a zároveň na obmedzenie výkonu rodičovských práv a povinností a ustanovenie opatrovníka maloletej. Úrad konštatuje, že matka maloletej od jej umiestnenia nejaví záujem o maloleťu, žije neusporiadaným spôsobom života a dlhodobo nemá vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o svoje maloleťé deti. V rodine aktuálne nie je nikto, kto by bol ochotný a schopný zabezpečiť maloletej náhradnú starostlivosť. Nakoľko matka dlhodobo nezabezpečuje osobnú starostlivosť ani jednému zo svojich detí, nevynakladá dostatočné úsilie na vytvorenie vhodných podmienok pre maloleťu a jej súrodencov a nesnaží sa o prípadné navrátenie maloleťých detí do jej starostlivosti má úrad za to, že uloženie výchovného opatrenia pobytovou formou za účelom sanácie rodinného prostredia je v súčasnej situácii neúčelné. V záujme maloletej a jeho zdravého fyzického, duševného a sociálneho vývinu je, aby vyrastalo v stabilnom rodinnom prostredí a nakoľko nie je možné toto prostredie zabezpečiť v biologickej rodine, je potrebné maloletej sprostredkovať niektorú z foriem náhradnej rodinnej starostlivosti. Zariadenie, v ktorom sa maloleťá aktuálne zdržiava s nariadením ústavnej starostlivosti súhlasí.

2. Uznesením č.k. 32P/56/2022-11 zo dňa XX.XX.XXXX bol maloletej v konaní ustanovený kolízny opatrovník.

3. Uznesením č.k. 32P/56/2022-39 zo dňa XX.XX.XXXX bol do konania pribratý otec maloletej.

4. Zo správy Centra pre deti a rodiny F. zo dňa 17.05.2022 vyplýva, že maloleťá bola dočasne umiestnená do profesionálnej náhradnej rodiny dňa 02.02.2022. Maloleťá je z piatej gravidity matky. Otec v danom čase nebol zapísaný v rodnom liste maloletej. Matka nezabezpečuje starostlivosť ani o svoje ďalšie deti. Maloleť D. (2012) a maloleťá C. (2014) sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Maloleť Z. (2018) bol osvojený. Maloleťá Y. (2021) je v predosvojitelskej starostlivosti. Matka je fajčiarka, HCV pozitívna. Maloleťá bola tiež HCV pozitívna. U maloletej nebola potvrdená prítomnosť omamných a psychotropných látok. Zdravotný stav maloletej je problematický z dôvodu spôsobu života matky a následného predčasného pôrodu. Maloleťá navštevuje ambulancie neurologickú, oftalmologickú, kardiologickú a metabolickú. Trpí refluxom, celková poloha tela je stuhnutá a u maloletej je podozrenie na detskú mozgovú obrnu. Nateraz nie je možné ustáliť jej zdravotný stav. Prebieha zdravotná diagnostika. Zo strany biologickej rodiny o maloleťu neprejavil nikto o maloleťu záujem.

5. Zo správy Centra pre deti a rodiny F. zo dňa 13.09.2022 vyplýva, že u maloletej je oneskorený psychomotorický vývin. Len krátkodobo udrží hlavičku. Chrbát má oslabený. Sedieť dokáže len s oporou. Zaostáva i jemná motorika. Reakcia na podnety je oneskorená. Nejaví záujem o hračky. Emocionalita je primeraná s občasnými výkyvmi. Spí pokojne. Naďalej navštevuje všetky vyššie uvedené ambulancie. Prebieha rehabilitácia. Zo strany biologickej rodiny prejavili záujem len príbuzní zo strany otca. Osobný kontakt s maloleťou nemal žiadny člen rodiny. Prílohou je lekárska správa I. S. D. zo dňa 09.09.2022, všeobecnej lekárnky pre deti a dorast, z ktorej vyplývajú uvádzané skutočnosti, ako aj vyšetrenia, ktoré aktuálne u maloletej prebiehajú.

6. Matka prevzala návrh v ÚVTOS W.. V priebehu konania bola prepustená z výkonu trestu. Kolízny opatrovník v priebehu konania oznámil súdu, že dňa 29.06.2022 sa na ÚPSVaR T. F., pracovisko D. dostavila matka maloletej a uviedla, že k maloletej bolo určené otcovstvo a spoločne s otcom maloletej bývajú u I. H. na adrese U. 9, K.. S. 26.07.2022 bola súdom telefonicky kontaktovaná matka maloletej. Telefón zdvihol otec maloletej s tým, že matka nie je k dispozícii. Bol mu oznámený termín pojednávania, ktorý mal oznámiť aj matke maloletej. Uviedol, že už nežijú u I. H., ale na ubytovni P. C. XX/XX, v D., kam žiadal doručiť zásielky. Na uvedenej adrese si však ani jeden z nich zásielku neprevzal. Rodičia nemajú adresu evidovanú v Registri obyvateľov SR, preto súd oznámil termín pojednávania aj na úradnej tabuli a webovej stránke súdu.

7. Na pojednávaní dňa 19.09.2022 súd pojednával v neprítomnosti rodičov maloletej. Navrhovateľ uviedol, že rodičia neprejavujú žiaden záujem o maloleťu. Maloleťá má závažné zdravotné problémy, ktoré si vyžadujú pokračovanie v liečbe tak, ako je momentálne nastavená v prostredí Centra pre deti a rodiny F.. Maloleťá navštevuje viaceré odborné ambulancie. Navrhovateľ navrhol nariadiť ústavnú

starostlivosť v Centre pre deti a rodiny F., keďže prebieha diagnostika ohľadne maloletej a po jej ukončení bude vyhodnotené, či je potrebné zmeniť zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti, resp. sa bude vyhodnocovať možnosť ohľadne starostlivosti, ktoré majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Centrum pre deti a rodiny F. vyjadrilo súhlas. Po tom, čo súd vyhlásil uznesenie, ktorým skončil dokazovanie, vyhlásil rozsudok tak, ako to vyplýva z jeho výrokovej časti.

8. Z registra obyvateľov SR vyplýva, že matka má v súčasnosti tri vyživovacie povinnosti a otec maloletej má jednu vyživovaciu povinnosť. Maloletý D. (2012) a maloletá C. (2014) boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti boli zverené tete otca maloletého D.. Z potvrdenia ÚPSVaR T. F. zo dňa 12.05.2022 vyplýva, že matka nepoberala v posledných 12 mesiacoch žiadne štátne sociálne dávky, ani pomoc v hmotnej núdzi. Z oznámenia ÚPSVaR T. zo dňa 17.08.2022 vyplýva, že otec nepoberá žiadne štátne sociálne dávky, ani pomoc v hmotnej núdzi. Z oznámenia MV SR, OR PZ v D. zo dňa 23.05.2022 vyplýva, že matka nie je držiteľom, či vlastníkom motorového vozidla. Z lustrácie Úradu geodézie, kartografie a katastra nehnuteľností SR vyplýva, že rodičia maloletej nevlastnia žiadne nehnuteľnosti. Jediný príjem mali rodičia v mesiaci júl 2022 s vymeriavacím základom 553,72 Eur.

9. Maloletá pochádza z druhoškého pomeru rodičov, ktorí žijú spoločne. Otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením až v priebehu konania. Maloletá má v čase vyhlásenia rozsudku 8 mesiacov. Na základe uznesenia tunajšieho súdu č. k. XXP/XX/XXXX-X zo dňa XX.XX.XXXX, právoplatného dňa 01.03.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, na základe ktorého bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny F.. Na tunajšom súde súčasne prebieha pod sp. zn. XXP/XX/XXXX konanie na vyslovenie osvojiteľnosti, obmedzenie rodičovských práv a povinností a ustanovenie opatrovníka. Pojednávanie v predmetnom konaní bolo odročené vzhľadom na prebiehajúcu diagnostiku zdravotného stavu maloletej.

10. Súd na danú vec aplikoval nasledovné právne normy:

Podľa § 54 ods. 1 ZoR, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 písm. b) ZoR, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

Podľa § 54 ods. 3 ZoR, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 ZoR, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 5 ZoR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnú starostlivosť a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 55 ods. 1 ZoR, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods. 3 ZoR, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 81 ods. 1 a 2 ZoR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

11. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že matka súhlasila s dočasným zverením maloletej do ústavnej starostlivosti s tvrdením, že nemá vytvorené podmienky pre starostlivosť o dieťa. Následne o maloletú neprejavila žiaden záujem, a to napriek vedomosti o prebiehajúcim konaní. Otec bol zapísaný do rodného listu až v priebehu konania a o maloletú neprejavil a neprejavuje žiaden záujem, pritom aj on je oboznámený s prebiehajúcim konaním. Matka porodila päť detí, ale ani jedno nie je v jej starostlivosti. Otec má iba jedno dieťa. O maloletú prejavili telefonicky záujem len príbuzní zo strany otca maloletej. Na tunajšom súde prebieha konanie na vyslovenie osvojiteľnosti maloletej, ale pojednávanie bolo odročené vzhľadom na prebiehajúcu diagnostiku zdravotného stavu maloletej, ktorá má význam pre dané konanie. V súčasnosti nie je súdu známa žiadna blízka, či iná osoba, ktorá by prejavila záujem o starostlivosť o maloletú. Preto súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny F., ktoré vyjadriло súhlas.

12. Súd zistil, že obaja rodičia spolu žijú na ubytovni, sú nemajetní a bez oficiálneho príjmu. Súd im preto stanovil obom vyživovaciu povinnosť v minimálnej výške spôsobom uvedeným vo výroku II. a III.

13. Vo výroku IV. rozsudku súd zrušil uznesenie Okresného súdu Galanta, číslo konania XXP/XX/XXXX-X zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie o dočasnom zverení maloletej do starostlivosti Centra pre deti a rodiny F., ktoré po právoplatnosti rozsudku stratí opodstatnenie.

14. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Na základe uvedeného súd rozhodol o trovách tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).